

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Серія 15

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
(фізична культура і спорт)

Випуск ЗК(162) 23

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

УДК 0.51

Н 34

WEB сторінка електронного видання : <http://enpuir.npu.edu.ua>; <http://spppc.com.ua>
www.ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15.

Державний комітет телебачення і радіомовлення України: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації – серія КВ № 8821 від 01.06.2004 р. Збірник включено до переліку наукових фахових видань України категорії «Б» за галузями наук: 011 «Педагогічні науки», 017 «Фізичне виховання і спорт» (Наказ Міністерства освіти і науки № 886 від 02.07.2020).

Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2023. Випуск 3К (162) 23. 458 с.

У статтях розглядаються результати теоретичних та науково-експериментальних досліджень у галузі педагогічної науки, фізичного виховання та спорту, висвітлюються педагогічні, медико-біологічні, психологічні і соціальні аспекти, інноваційні технології навчання фізичної культури, практики підготовки спортсменів. Збірник розрахований на аспірантів, докторантів, наукових, педагогічних та науково-педагогічних працівників. Статті друкуються в авторській редакції.

Редакційна рада:

- Андрущенко В.П.** доктор філософських наук, академік НАПН України, ректор УДУ імені Михайла Драгоманова; (голова редакційної ради);
- Вернидуб Р.М.** доктор філософських наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Євтух В.Б.** доктор історичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Дробот І.І.** доктор історичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Зернецька А.А.** доктор педагогічних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Мацько Л.І.** доктор філологічних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Синьов В.М.** доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Торбін Г.М.** доктор фізико-математичних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Шут М.І.** доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАПН України, УДУ імені Михайла Драгоманова.

Головний редактор О. В. Тимошенко

Редакційна колегія серії:

- Тимошенко О.В.** доктор педагогічних наук, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Томенко О.А.** доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, Сумський державний педагогічний університет;
- Ареф'єв В.Г.** доктор педагогічних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Терент'єва Н.О.** доктор педагогічних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Дьоміна Ж.Г.** кандидат педагогічних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Малечко Т.А.** кандидат педагогічних наук, доцент, УДУ імені Михайла Драгоманова
- Андрєєва О.В.** доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, Національний університет фізичного виховання і спорту України;
- Грибан Г.П.** доктор педагогічних наук, професор, Житомирський державний університет імені І.Франка;
- Пронтенко К.В.** доктор педагогічних наук, професор, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова;
- Пронтенко В.В.** кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова;
- Ейдер Ежи** доктор педагогічних наук доктор наук з фізичного виховання, професор Щецинського університету, Польща;
- Приймаков О.О.** доктор біологічних наук, професор, УДУ імені Михайла Драгоманова.

Схвалено рішенням Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова

ISSN 2311-2220

© Авторі статей, 2023

© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

© Редакційна колегія серії, 2023

Збірник друкується щомісяця

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

NAUKOWYI CHASOPYS

NATIONAL PEDAGOGICAL DRAGOMANOV UNIVERSITY

Series 15

SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL
PROBLEMS OF PHYSICAL CULTURE
(physical culture and sports)

Issue 3K(162) 23

Kyiv
Publishers of State Mykhailo Dragomanov University
2023

UDC 0.51

N 34

WEB page of electronic edition: <http://enpuir.npu.edu.ua>; <http://spppc.com.ua>
www.ffvs.npu.edu.ua/chasopys-npu-seriia-15

State Committee for Television and Radio Broadcasting of Ukraine: Certificate of State Registration of the Printed Media. Series KV № 8821 dated 01.06.2004.

The collection is included in the list of scientific professional publications of Ukraine of category "B" by branches of science: 011 "Pedagogical sciences", 017 "Physical education and sports" - (Order of the Ministry of Education and Science № 886 from 02.07.2020).

Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series № 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports): Col. scientific works / Ed. O. V. Tymoshenko. K.: Publishing house of National Pedagogical Dragomanov University, 2023. Issue 3K (162) 23. 458 p.

The article deals with the results of theoretical and scientific-experimental research in the field of pedagogical science, physical education and sports, highlights pedagogical, medical and biological, psychological and social aspects, innovative technologies of training physical culture, training practices of athletes. The collection is intended for graduate students, doctoral students, scientific, pedagogical and scientific and pedagogical workers. Articles are printed in the author's wording.

Editorial Board:

- Andrushchenko V** Doctor of Philosophy, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, rector of the State Mykhailo Drahomanov University (head of the board);
- Vernidub R.** Doctor of Philosophy Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Yevtukh V.** Doctor of History Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Drobot I.** Doctor of Historical Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Zernetska A.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Matsko L.** Doctor of Philology Sciences, Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Drahomanov University;
- Sinyov V.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Drahomanov University;
- Torbin G.** Doctor of Physical and Mathematical Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Shut M.** Doctor of Sciences (Physics and Mathematics), Professor, Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, State Mykhailo Drahomanov University.

Responsible editor O. Tymoshenko

Editorial board:

- Tymoshenko O.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Candidate of Science in Physical Education and Sports, State Mykhailo Drahomanov University;
- Tomenko O.** Doctor of Science in Physical Education and Sports, Professor, Sumy State Pedagogical University;
- Arefiev V.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Terentieva N.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Domina Zh.** Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Malechko T.** Candidate of Pedagogical Sciences, Assistant Professor, State Mykhailo Drahomanov University;
- Andreeva O.** Doctor of Science in Physical Education and Sports, Professor, National University of Physical Education and sports of Ukraine;
- Griban G.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Zhytomyr State University named after I. Franko;
- Prontenko K.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, S. Korolev Zhytomyr Military Institute;
- Prontenko V.** Candidate of Science in Physical Education and Sports, Assistant Professor, S. Korolev Zhytomyr Military Institute;
- Ayer Ezhie** Doctor of Pedagogical Sciences, Doctor of Science in Physical Education, Professor at Szczecin University, Poland;
- Priyamakov O.** Doctor of Biological Sciences, Professor, State Mykhailo Drahomanov University.

Approved by the decision of the Academic Council of the State Mykhailo Drahomanov University

ISSN 2311-2220

© Authors of articles, 2023

© State Mykhailo Drahomanov University, 2023

© Editorial board, 2023

The collection is published monthly

ЗМІСТ 3К (162) 2023

1.	Аксьонова О.П. РОБОЧИЙ ЗОШИТ УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	13
2.	Анікеєнко Л.В., Білоконь В.П., Дакал Н.А. ФУТБОЛ ЯК БАЗОВИЙ ЗАСІБ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	21
3.	Арабаджи Т.Д., Арабаджи А.Ю., Шаповалова В.О. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ НТУ «ХПІ» ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «БАСКЕТБОЛ» В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	25
4.	Арефьєв В.Г., Михайлова Н.Д., Саламаха О.Е. СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ	30
5.	Арефьєва Л.П., Плющакова О.В. ПІДВИЩЕННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ТА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З БАСКЕТБОЛУ	34
6.	Атаманюк С.І., Кириченко О.В. СУЧАСНА СИСТЕМА СПОРТИВНОГО ВІДБОРУ В СПОРТИВНІЙ АЕРОБИЦІ	38
7.	Базилевич Н.О., Волківський М.В., Царук В.П. ВПЛИВ ЗАСОБІВ ФІТБОЛ-АЕРОБІКИ НА РІВЕНЬ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я УЧНІВ СПЕЦІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ	43
8.	Базилевич Н.О., Юрченко І.В., Тонконоз О.С. ВПЛИВ ЗАНЯТЬ БОКСОМ НА ФІЗИЧНУ ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ	48
9.	Базильчук В.Б., Мішаровський Р.М., Галай М.Д. ОСОБЛИВОСТІ АКсіОЛОГІЧНОГО ТА АКМЕОЛОГІЧНОГО ПІДХОДІВ ДО РОЗВИТКУ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ СПОРТИВНИХ ІГОР В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ УНІВЕРСИТЕТУ	54
10.	Березовський В.А., Подгасецький А.В. МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ДЕФЛІМПІЙЦІВ-ОРІЄНТУВАЛЬНИКІВ ВИСОКОГО КЛАСУ	58
11.	Білик В.Г., Книш С.І., Омельчук О.В. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕКРЕАЦІЇ	62
12.	Бондар Т.К., Нікольський А.Ю., Кротов Г.В. НАВЧАННЯ ПЛАВАННЮ СТУДЕНТІВ НЕФІЗКУЛЬТУРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ВРАХУВАННЯМ ЇХ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДО ЗАСВОЄННЯ ПЛАВАЛЬНИХ НАВИЧОК	66
13.	Борисова Ю.Ю., Власюк О.О., Новак Т.Я. ОЦІНКА ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ШКОЛЯРІВ 7-17 РОКІВ	69
14.	Бочкова Н.Л., Пеценко Н.І. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ХВОРИХ З НЕЙРО-М'ЯЗОВИМИ ДИСФУНКЦІЯМИ	73
15.	Бочкова Н.Л., Сатановська К.А. ВИКОРИСТАННЯ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ВЕНОЗНОГО ВІДТОКУ КРОВІ ПРИ ВАРИКОЗНОМУ РОЗШИРЕННІ ВЕН НИЖНІХ КІНЦІВОК	78
16.	Васильчук Г.В. ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМИ ПОСТАВИ	81
17.	Вдовенко Н.В., Майданюк О.В., Колодяжна Л.В. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ РАЦІОНІВ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ ВИДІВ СПОРТУ З ПЕРЕВАЖНИМ ПРОЯВОМ ВИТРИВАЛОСТІ	84
18.	Воловик Н.І., Підвальна О.В. ПРИНЦИПИ ПІЛАТЕСУ ТА ЇХ РОЛЬ В ЕФЕКТИВНОМУ ЗАСТОСУВАННІ ЦІЄЇ СИСТЕМИ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ	89
19.	Воропай С.М. ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СПОРТУ: ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ	94
20.	Гоголь Т.В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ	99
21.	Гордієнко О.І. ФУТБОЛ ЯК ЗАСІБ ЗАЛУЧЕННЯ ШКОЛЯРІВ ДО ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	103
22.	Грибан Г.П. ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОДНА З ВИМОГ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ СУЧАСНОГО ТРЕНЕРА	107
23.	Гулякін С.В., Тодорова В.Г. АНАЛІЗ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІГУРИСТІВ НА ЕТАПІ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ	113
24.	Дакаленко О.В., Долбишева Н.Г., Коваленко Н.Л. ВПЛИВ ТИПІВ ТЕМПЕРАМЕНТУ НА ОСОБИСТІСТЬ СПОРТСМЕНІВ РИБОЛОВНОГО СПОРТУ	120
25.	Денисова Л.В., Лаєров В.О. SWOT-АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	125
26.	Дьоміна Ж.Г., Тимошенко О.В. СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ОРГАНІЗАЦІЮ	131

ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	
27.	Єременко Н.П., Лю Цзяле, Ужвенко В.А. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ВЕСЛУВАННЯ НА ЧОВНАХ «ДРАКОН» У КИТАЇ ТА УКРАЇНІ 136
28.	Жиденко А.О., Паперник В.В. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ТРЕНЕРІВ У ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ 142
29.	Завальнюк О.В. СПЕЦИФІКА УПРАВЛІННЯ СПОРТИВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА 148
30.	Закопайло С.А., Горбенко М.І. ВПЛИВ ЗАНЯТЬ ОЗДОРОВЧИМ ПЛАВАННЯМ НА ОРГАНІЗМ СТУДЕНТІВ 152
31.	Іванюк О.А., Пантік В.В., Іщук О.А. МОНИТОРИНГ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ГОЛОВНОГО МОЗКУ ПЛАВЦІВ В АЛЬФА-ДІАПАЗОНІ ЕЕГ 156
32.	Калашник Л.С., Терентьєва Н.О. КРОС-КУЛЬТУРНИЙ КОМПОНЕТ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ В ЗВО КНР (НА ПРИКЛАДІ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ТАНЦЮ) 160
33.	Касіч Н.П., Редькіна М.А., Кривобок Т.П. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ПРИ НАВЧАННІ ПЛАВАННЮ 166
34.	Кириченко О.В., Кубатко А.І., Соляник Д.Г. ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ ЕФЕКТИВНИХ УДАРІВ ПРИ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ПРИЙОМАМ БОЙОВИХ МИСТЕЦТВ 169
35.	Кирієнко О.Г., Мединський С.В. ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДОРΟΣЛОГО НАСЕЛЕННЯ В США 173
36.	Клименко Г.В., Філіппов М.М. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ЗМІНИ СТАНУ СТУДЕНТОК ПІД ВПЛИВОМ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ 179
37.	Коваленченко В.Ф., Єсіпова К.О., Кузьменко В.Ю. ВПРОВАДЖЕННЯ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ У ПРОГРАМУ ВІДНОВЛЕННЯ ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКІВ 8-14 РОКІВ, ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ 183
38.	Ковальова Ю.А., Мотузенко Т.С. ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗІ СТУДЕНТАМИ ЗВІЛЬНЕНИМИ ВІД ФІЗИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ 187
39.	Ковальчук Н.М., Гнітецька Т.В., Томащук О.Г. ЗНАЧЕННЯ ГІМНАСТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ЇЇ УНІФІКАЦІЇ 192
40.	Козицька А.П., Пшенична Л.П., Корх-Черба О.В. ЧИРЛІДИНГ – СКЛАДОВА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ФОРМ УПРАВЛІННЯ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ 197
41.	Костенко М.П. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ З ПЛЯЖНОГО ФУТБОЛУ 201
42.	Кравченко Т.П., Данилко В.М. ХАРАКТЕРИСТИКА СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТАРШИХ ПІДЛІТКІВ В ПРОЦЕСІ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 206
43.	Лаврентьєв О.М., Сергієнко Ю.П., Антоненко С.А. ОРГАНІЗАЦІЯ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СПОРТСМЕНІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У СПОРТИВНОМУ САМБО 211
44.	Лапицький В.О., Кулик Н.А. НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНА І ЗМАГАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ПРОЦЕСІ БОГАТОРІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ ВОРОТАРІВ (НА ПРИКЛАДІ ФУТБОЛУ) 216
45.	Латенко С.Б., Хіміч І.Ю. МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я СУЧАСНОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ 221
46.	Лисейко К.В., Яціє Я.М., Пітин М.П. ЧИННИКИ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В РОЗВИТКУ ІГРОВИХ ВИДІВ СПОРТУ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ 225
47.	Ляхова І.М., Барішников А.О. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОМОТОРНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ІЗ РОЗЛАДАМИ СПЕКТРУ АУТИЗМУ ЯК ОСНОВА ДЛЯ КОРЕКЦІЇ ЇХ РУХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 233
48.	Малечко Т.А., Коломоєць Г.А., Пустолякова Л.М. ВПЛИВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ НА ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ 238
49.	Мартинова Н.П., Хотієнко С.В., Дідковський О.П. РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕВІРКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОГРАМИ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ ДЛЯ СТУДЕНТОК ЗВО 241
50.	Масол В.В. УЗАГАЛЬНЕНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИХОВАННЯ РІШУЧОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ 245
51.	Матвієнко М.І., Дідковський В.А., Масенко Л.В. ПОГЛЯДИ НА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ЗАРОДЖЕННЯ БОЙОВИХ МИСТЕЦТВ ЯК ПЕРШОДЖЕРЕЛЬНИХ ОСНОВ РОЗВИТКУ СПОРТИВНИХ ЄДИНОБОРСТВ – ОСНОВИ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО САМОЗАХИСТУ 248

52.	Медведєва І.М., Стецюк Т.І., Дорохова О.В. МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ З ОСЛАБЛЕНИМ ЗДОРОВ'ЯМ	253
53.	Мерзлікіна О.А., Сущенко Л.П., Качур Є.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ФУТБОЛІСТІВ 20-25 РОКІВ ПІСЛЯ ХІРУРГІЧНОГО ВТРУЧАННЯ НА ЗВ'ЯЗКОВОМУ АПАРАТІ КОЛІННОГО СУГЛОБУ	261
54.	Мехед О.Б. ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК СКЛАДНИКА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МОЛОДІ	264
55.	Мирошніченко В.О., Амеліна С.М., Пупров О.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	269
56.	Миценко Є.В., Бабенко А.Л., Маленюк Т.В. ПІДХОДИ ДО ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС СЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ФІТНЕСУ	276
57.	Мішаровський Р.М., Галай М.Д., Матвієнко М.І. ПОГЛЯДИ НА ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ОСВОЄННЯ СТУДЕНТАМИ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРА ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ» В ЧАСТИНІ «РУХОВІ ТЕХНОЛОГІЇ»	281
58.	Мордінова Д.М. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	286
59.	Мохунько О.Д., Гаврилова Н.Є., Сабіров О.С. ВПЛИВ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СПОСІБ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ	290
60.	Мунтян В.С., Попрощаєв О.В., Джерелій В.В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОНЛАЙН ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	293
61.	Напалкова Т., Мілкіна О. ВПЛИВ СУЧАСНИХ ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ НА РІВЕНЬ ФІЗИЧНОГО СТАНУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	300
62.	Оксьом П.М., Бережна Л.І., Янченко А.М. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ПОМИЛОК ГРАВЦІВ ПРИ ВІДБОРІ М'ЯЧА ОДИН НА ОДИН В ІГРАХ СТУДЕНТСЬКОЇ КОМАНДИ З МІНІ-ФУТБОЛУ	304
63.	Омельченко Т.Г., Боженко-Курило О.В. ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	308
64.	Поліщук В.В. ЗНАЧЕННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ СПОРУД У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ	313
65.	Поліщук В.В., Лої Б.І. ФУНКЦІОНУВАННЯ ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ПІД ВПЛИВОМ ЗАНЯТЬ ОЗДОРОВЧОГО ТА СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ	316
66.	Потужній О.В., Поліщук В.В., Кузькова М.В. ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	320
67.	Приймак С.Г., Рябченко В.Г., Ткаченко І.В. ФУНКЦІОНАЛЬНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	324
68.	Приймаков О.О., Степень-Слодковська М., Мазурок Н.С. Лізек А.А. BUDOWA SOMATYCZNA I POZIOM SPORTOWY ZAWODNIKÓW KADRY NARODOWEJ SENIORÓW POLSKI W SKOKU O TYCZCE	328
69.	Радіонова О.Л., Логвінова Я.О. ГОТОВНІСТЬ ДО ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	333
70.	Радзієвський В.П., Афанасьєв А.В. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ	337
71.	Рибалко Л.М. ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ	343
72.	Рімар Ю.І., Дуднік Ю.І., Данильченко С.І. ОСОБЛИВОСТІ ДИНАМІКИ ФІЗЧНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ І КУРСУ В СЕРЕДИНІ ЕКСПЕРИМЕНТУ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»	347
73.	Россоха Г.В., Вдовенко Н.В., Осипенко Г.А. ТЕСТОСТЕРОН ТА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОСОБИСТОСТІ У СПОРТІ	351
74.	Сергата Н.С., Сергатий М.О., Кий О.Г. РИЗИКИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я У ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ	357
75.	Сироватко З.В., Єфременко В. М., Міщук Д. М. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ	361
76.	Сичов С.О., Сиротинська О.К. ЕРГОТЕРАПЕВТИЧНІ ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ СПОРТСМЕНІВ СИЛОВИХ ЄДИНОБОРСТВ	365

77.	Сімак Н.Д., Одінець Т.Є. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ НАВЧАННЯ ПЛАВАННЯ ДІТЕЙ НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ	369
78.	Собко С.Г., Собко Н.Г., Липчанська Л.М. КОНТРОЛЬ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ ЕТАПУ ПОПЕРЕДНЬОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ	374
79.	Станкевич Л.Г., Хмельницька Ю.К., Єфанова В.В. ВПЛИВ АНТИОКСИДАНТІВ НА ПЕРЕКИСНЕ ОКИСЛЕННЯ ЛІПІДІВ У СПОРТСМЕНІВ СУЧАСНОГО П'ЯТИБОРСТВА	379
80.	Стасенко О.А., Мішин С.В. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗКУЛЬТУРНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЗАСОБУ ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ШКОЛЯРІВ	386
81.	Сундукова І.В. ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ГІМНАСТИЧНИМ ВПРАВАМ В ГРУПАХ ПІДВИЩЕННЯ СПОРТИВНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ	390
82.	Сущенко Л.П., Ватаманюк О.В. ПРІОРИТЕТ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ У РЕАБІЛІТАЦІЙНІЙ СТРАТЕГІЇ ВІДНОВЛЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЖІНОК 50-60 РОКІВ ІЗ ТОРАКАЛГІЯМИ	394
83.	Сущенко Л.П., Яхонтова Г.С., Бобровник Л.П. ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ У ВІДНОВЛЕННІ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ВІКУ З ВРОДЖЕНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ КУЛЬШОВИХ СУГЛОБІВ У РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРАХ	397
84.	Терьохіна О.Л., Дуднік Ю.І., Ремешевський О.В. ВПЛИВ СТРЕСУ НА ОРГАНІЗМ СПОРТСМЕНА ТА ТРЕНУВАЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ	402
85.	Тимчик М.В., Касіч Н.П., Шегімага В.Ф. ВИХОВАННЯ ЦІЛЕСПРЯМОВАНOSTІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ СЕКЦІЙНИХ ЗАНЬ	405
86.	Філатова З. І., Євтушок М. В., Антоневич Б. Р. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ВМОТИВОВАНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЬ АКВАФІТНЕСОМ З РІВНЕМ ЇХ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ	409
87.	Філіна В. А. РІВЕНЬ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАНЬ УЧНІВ-ДЗЮДОІСТІВ УПРОДОВЖ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ШВИДКІСНО-СИЛОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ	413
88.	Харченко-Баранецька Л.Л., Кострікова К.С. ФОРМУВАННЯ ОЛІМПІЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В РАМКАХ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	417
89.	Хіміч І. Ю., Парахонько В. М. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІКИ СПОРТИВНОГО ПЛАВАННЯ	421
90.	Хорошуха М.Ф., Путров С.Ю., Омельчук О.В. ГЕНДРНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ТРЕНУВАЛЬНИХ НАВАНТАЖЕНЬ РІЗНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ НА ПОКАЗНИКИ РОЗУМОВОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ	426
91.	Шамардіна Г.М., Власюк О.О., Будій І.О. РОЗВИТОК ШВИДКІСНО-СИЛОВИХ ЯКОСТЕЙ СПОРТСМЕНІВ РУКОПАШНОГО СТИЛЮ 13-14 РОКІВ	432
92.	Шматко Я.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ В СТАРШИХ ПІДЛІТКІВ ВПЕВНЕНOSTІ У СОБІ В ПРОЦЕСІ ЗАНЬ ДЗЮДО	438
93.	Янчук Д.О. ЗАХОДИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ	441
94.	Яцковський В.В., Мельник В.О., Ковцун В.І. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОГРАМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ТАКТИЧНИХ ДІЙ В НАПАДІ СТУДЕНТСЬКИХ КОМАНД У БАСКЕТБОЛІ ЗХЗ	445

Exercise Rehabilitation, 12(1), 2-9.

17. Lucie T. (2009). Globalization of Sport: An Inconvenient Truth. *Journal of Sport Management*, 23(1), 1-20.
18. Overview of Olympic Games.(2008). Encyclopædia Britannica. Архів оригіналу за 3 June 2008.
19. Poli R, Ravenel L, Besson R. (2011). Annual Review of the European Football Players' Labour Market 2011. *Neuchâtel: Centre International d'Etude du Sport*. 96.
20. Richard G, Robertson R. (2007). *Globalization and Sport*. Blackwell: Publishing LTD & Global Networks Partnership. 144.
21. The International Olympic Committee (IOC) – Olympic.org. Official website of the Olympic Movement. URL: <http://www.olympic.org/en/content/>
22. Wong, Glenn M. (2012). *The Comprehensive Guide to Careers in Sports*. Jones & Bartlett Publishers. 8 March 2012. 144.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).20

УДК 378.016:796.4-051

Гоголь Т.В.

здобувачка ступеня PhD III року навчання спеціальності 011 Освітні/педагогічні науки, старший викладач кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту Рівненського державного гуманітарного університету, м. Рівне
ORCID: 0000-0002-0880-640X

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ

В останні роки роки сфера послуг фізичної культури і спорту набуває особливої актуальності. Проведення олімпійських ігор та світових першостей з різних видів спорту сприяло оновленню не тільки технічної бази об'єктів спорту вищих досягнень, а також споруд для масового заняття спортом. Саме логістика вирішує проблему комплексного підходу до підвищення якості їх обслуговування. Тому кожній спортивній організації для покращення сервісного обслуговування, задоволення потреб клієнтів необхідна сильна, професійна підготовка фахівців, яка включає і логістичну компетентність. Тому нині є актуальною розробка визначення педагогічних умов та розкриття специфіки формування логістичної компетентності у процесі професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів. **Мета:** розробити та охарактеризувати основні педагогічні умови формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. **Методи дослідження:** аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури та інформаційних джерел мережі Інтернет; вивчення та систематизація освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт». **Наукова новизна:** сформовано основні педагогічні умови та технології ефективного формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики.

Висновки. У статті обґрунтовано значення логістичного підходу у сфері фізичної культури і спорту. Проаналізовано компоненти та методологічні підходи формування логістичної компетентності. Охарактеризовано основні педагогічні умови, які лежать в основі моделі формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів: умови-передумови, ситуативні умови та умови-вимоги. Виділені основні логістичні компетенції майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. Визначені основні рівні мотивації формування логістичної компетентності. Охарактеризовані методи та технології формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики. Подальшими дослідженнями по даній темі буде експериментальне впровадження моделі формування логістичної компетентності у процесі професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів.

Ключові слова: педагогічні умови, логістика, логістична компетентність, модель формування логістичної компетентності, фахівець з фізичної культури і спорту, тренер-викладач з легкої атлетики.

Hohol T. The Pedagogical conditions of formation of Logistical competence of athletics trainer. In recent years, the field of physical culture and sports has become particularly relevant. The holding of the Olympic Games, the World competitions in various sports has helped to renew not only the technical base of high-achievement sports facilities, but also facilities for mass sports. It is logistics that solves the problem of an integrated approach to improving the quality of their service. Therefore, every sports organization needs strong, professional training, which includes logistics competence, to improve service and meet customer needs. Therefore, the development of theoretical and methodological aspects and the disclosure of the specifics of the formation of logistical competence in the process of professional training of future trainers-teachers are relevant today. **Objective:** to develop and characterize the main pedagogical conditions of formation of logistical competence of athletics trainers. **Research methods:** analysis and generalization of data of scientific and methodological literature and information

sources of the Internet; study and systematization of the educational-professional program "Physical Culture and Sports" of the first (bachelor's) level of higher education in the specialty 017 "Physical Culture and Sports". **Scientific novelty:** there are developed and characterized pedagogical conditions and technologies of effective formation of logistic competence of future athletics trainers. **Conclusions.** In the article it is substantiated the importance of the logistic approach in the field of physical culture and sports. The main pedagogical conditions that underlie the model of formation of logistical competence of future trainers-teachers such as conditions-preconditions, situational conditions and conditions-requirements are characterized. The main logistical competencies of future specialists in physical culture and sports are highlighted. The main levels of motivation for the formation of logistics competence are identified. Methods and technologies of formation of logistic competence of future athletics trainers are characterized. Our further research on this topic will be the experimental implementation of the model of formation of logistics competence in the training of future trainers-teachers.

Key words: pedagogical conditions, logistics, logistic competence, model of logistic competence formation, specialist in physical culture and sports, athletics trainer.

Постановка проблеми. Аналіз джерел. Логістика як наука і практична діяльність з організації та управління потоками, проникла на регіональному, національному, міжнародному рівні в усі галузі господарської та соціально культурної діяльності. Тому, безсумнівно, вона охоплює і спортивне середовище, в якому також існують свої специфічні аспекти елементів логістичних ланцюгів поставок, своя мета, інтегральна логіка, завдання, стратегія та тактика розвитку.

Використання логістики у спорті вимагає застосування сучасних інноваційних логістичних знань та технологій. Спортивні заходи проходять у різних куточках світу і тільки завдяки злагодженій роботі логістичних компаній, організаторів змагань, представників спортивних команд та тренерів створюється можливість оптимізувати витрати ресурсів та часу і вчасно провести змагання. Тому сучасний спорт вимагає неабияких здібностей від тренера. Окрім навчальної та тренувальної діяльності, він повинен також передбачати і визначати тенденції розвитку фізичної культури і спорту, володіти знаннями з сервісного обслуговування, транспортування спортивного інвентарю (спорядження), організовувати переїзди та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах, які забезпечуються шляхом оволодіння логістичною компетентністю в процесі професійної підготовки.

Усе зазначене та об'єктивно високі вимоги, що ставляться до майбутніх тренерів, до їхньої професійної компетентності, активної самореалізації та саморозвитку, а також вимоги з боку держави, керівників освітніх організацій та спортивних клубів обумовлює актуальність нашого дослідження.

Теоретико-методологічні основи вищої освіти майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту представлені у працях: О. Ажиппо, Є. Захаріної, Р. Клопова, А. Конох, Є. Павлюк, Є. Приступи, А. Сватєєва, С. Табінської, Н. Тимчишиної. Аспекти професійної мобільності фахівців галузі фізичної культури і спорту вивчають Н. Белікова, Є. Вільчковський, Л. Демінська, П. Джуринський, Л. Карпюк, Л. Сущенко та ін. Питання сервісного обслуговування у різних галузях народного господарства та підготовки фахівців з логістики та маркетингу детально висвітлено у працях вітчизняних і зарубіжних авторів: О. Дейнеги, М. Деснисенко, І. Смірнова, Є. Крикавського, Н. Чухрай, Б. Анікіна, Г. Ягодіна, М. Крістофера, Е. Мате та ін.

Виклад основних результатів дослідження. Спортивні заходи проводяться відповідно до затверджених планів, положень про проведення змагання, спортивно-технологічних умов, програм, правил і вимог щодо забезпечення безпеки учасників і глядачів. Закупівлею матеріалів, транспортуванням обладнання, переїздом спортсменів, розміщенням і харчуванням їх в готелях необхідно займатися логістичним операторам, але для забезпечення мінімальних матеріальних і часових витрат, з мінімальними ризиками, важливо і тренерському складу команд-учасників володіти необхідними знаннями і вміннями з логістики.

Для прикладу розглянемо особливості перевезення інвентарю у різних видах спорту: так, у велосипедному спорті при перевезенні велосипеда, ручки керма повинні бути повернуті паралельно рамі, виступаючі частини – зняті, а шини – спушені; у біатлоні і лижному спорті – для транспортування лижне обладнання упаковується у чохла з маркуванням, при чому у кожному чохлі повинна лежати тільки одна пара лиж і палиць; у спорті стрибків у висоту з жердиною є проблема перевезення жердин, так як їх транспортування коштує набагато дорожче, ніж переїзд самих спортсменів. Адже перевезення повинне бути безпечним як для інвентарю, так і для людей. Саме легка атлетика є видом спорту, який об'єднує спортивні дисципліни, де найбільше використовується спортивних снарядів (метання диска, списа, молота, штовхання ядра, стрибки з жердиною), при перевезенні яких, потрібно володіти необхідними знаннями та вміннями. Тому тренерському складу важливо знати особливості сервісного обслуговування та транспортування спортивного інвентарю (спорядження), які забезпечуються шляхом оволодіння логістичною компетентністю.

Процес формування компетентностей не обмежується процесом передачі знань, а перш за все – він передбачає отримання досвіду від реалізації цієї компетентності, тобто у змісті основної професійної освітньої програми повинні бути передбачені завдання, які направлені на оволодіння

трьома групами логістичних та управлінських умінь: конструктивними, проєктивними і організаційними. Вони передбачають: розуміння здобувачем принципів професійно-педагогічної, виховної і тренерської діяльності, можливостей та обмежень організаційно-управлінських впливів; уміння формулювати і вирішувати задачі з логістики, здійснюючи усвідомлений вибір відповідного управлінського прийому, залежно від його основних характеристик; розуміння сутності основних етапів (стадій) управлінської діяльності у тренувальному і педагогічному процесах; знання форм, засобів і методів планування, обліку та контролю; практичні навички і уміння працювати з колективом (зокрема, використання різних форм організації занять) з врахуванням специфіки майбутньої професійно-педагогічної діяльності [8, с. 286].

Важливим елементом на основі, якого будується модель формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів є педагогічні умови. Педагогічні умови – це залежності, які забезпечують з необхідною і достатньою повнотою відбір специфічного змісту, форм, методів навчання і виховання учнів для вирішення конкретної педагогічної задачі [7]. Пошук і обґрунтування педагогічних умов формування логістичної компетентності компетенцій майбутніх тренерів-викладачів не можливий без виділення комплексу педагогічних умов.

До педагогічних умов відносять ті умови, які свідомо створюються у навчальному процесі і повинні забезпечити найбільш ефективне професійне становлення майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. У той же час науковці, які займаються вивченням педагогічних умов, погоджуються з думкою, що аналізувати потрібно не тільки необхідні та достатні умови, а всі обставини (умови). При цьому необхідними вважаються ті умови, які є важливими одразу, коли виникає дія, а під достатніми – ті, які неодмінно викликають цю дію [6; 7]. Тому розглядаючи педагогічні умови формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики, ми повинні виявити комплекс необхідних і достатніх умов.

Під необхідними і достатніми умовами розуміємо певний перелік, з яких не можна виключити жодного компонента, не порушивши обумовленості даного явища. Тому ми будемо досліджувати комплекс умов, відмітивши, що випадкові, окремі умови не можуть вирішити поставлене завдання.

Основними умовами ефективності формування логістичної компетентності виступають: єдність теоретичної і практичної підготовки; здійснення міждисциплінарної інтеграції; диференційований підхід до здобувачів вищої освіти, з урахуванням вихідного рівня логістичної компетентності і його динаміки; неперервність формування логістичної компетентності у освітньому процесі закладу вищої освіти; навчально-методична забезпеченість освітнього процесу; формування професійно-педагогічного спрямування. Логічне об'єднання цих умов з умовами, отриманими у ході теоретичного аналізу науково-методичної літератури, дозволило нам сформулювати структуру структури педагогічних умов майбутніх тренерів викладачів з легкої атлетики і об'єднати їх три групи.

У першу групу увійшли умови-передумови, які дають можливість цілеспрямовано формувати логістичну компетентність майбутніх тренерів-викладачів. В якості таких умов виступають: деталізація структури і змісту логістичної компетентності, на основі вимог роботодавців, освітньо-професійних стандартів; формування у здобувачів вищої освіти стійкої мотивації до процесу формування логістичної компетентності (усвідомлення здобувачами теоретичної і практичної значимості логістичних компетенцій).

Вирішуючи завдання формування логістичної компетентності, спочатку необхідно забезпечити узгодження вимог роботодавців, професійних і освітніх стандартів відповідно до їх структури та змісту.

На основі аналізу науково-методичної літератури, проведених опитувань роботодавців і випускників зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» [5], узгодження вимог освітніх та професійних стандартів, що відповідають професійній діяльності випускників, які освоїли програму бакалаврату зі спеціальності, були виділені вісім професійних компетенцій, які забезпечують готовність здобувачів вищої освіти до здійснення логістичної діяльності: 1) здатність організувати і проводити масові фізкультурні і спортивно-видовищні заходи (ЛК-1); 2) здатність вирішувати задачі інформаційного забезпечення логістичної системи спортивної організації (ЛК-2); 3) здатність складати індивідуальні фінансові документи обліку і звітності у сфері фізичної культури і спорту, працювати з фінансово-господарською документацією (ЛК-3); 4) здатність здійснювати професійну діяльність з врахуванням особливостей функціонування різних типів спортивних об'єктів (ЛК-4); 5) здатність планувати забезпечення фізкультурно-спортивної організації (установи) відповідним обладнанням, інвентарем та спорядженням (ЛК-5); 6) володіння технологіями закупівельної, сервісної та транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження) (ЛК-6); 7) здатність організувати переїзди та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах (ЛК-7); 8) здатність здійснювати маркетингову діяльність з просування фізкультурно-спортивних послуг і товарів (ЛК-8) [1; 2; 3; 4].

До другої умови-передумови віднесено умову формування у здобувачів вищої освіти стійкої мотивації до процесу формування логістичної компетентності (усвідомлення здобувачами теоретичної і практичної значимості логістичних компетентностей).

Для визначення рівня мотивації до формування логістичної компетентності у майбутніх тренерів-викладачів використовується методика С.Я. Батишева. У якій виділяються виділяють чотири рівні мотивації. Здобувачі, які демонструють перший рівень мотивації, байдуже відносяться до процесу формування логістичної компетентності (не усвідомлюють значимість даних компетенцій для професійної діяльності, а пізнавальну активність проявляють на вимогу деканату). Здобувачі другого рівня мотивації періодично проявляють інтерес до процесу формування логістичної компетентності у тих випадках, коли викладачем наводяться конкретні приклади їх прояву у професійній діяльності. При цьому виконання завдань і робота, що потребує істотних затрат часу (вирішення педагогічних ситуацій, кейсів, робота у малих групах), не цікавлять цих здобувачів в результаті чого, через невпевненість і сумніви у своїх знаннях та вміннях, вони намагаються уникнути їх виконання. Третій рівень мотивації характерний для навчальних груп з «пізнавальним психологічним кліматом» і допитливих здобувачів, які усвідомлюють початкову та кінцеву мету свого навчання, теоретичну та практичну значимість логістичних компетенцій, але мають проблеми при виконанні завдань проблемного характеру, які потребують теоретичного аналізу науково-методичної літератури. Ще однією відмінною рисою цих здобувачів є їх диференційоване відношення до вивчення дисциплін, з точки зору їх майбутньої професії. Для четвертого рівня мотивації характерне глибоке усвідомлення залежності свого професійного становлення від успішності формування логістичної компетентності. Здобувачі цього рівня мають сформовану професійну спрямованість особистості, проявляють пізнавальну активність, в тому числі, наукового характеру та саморозвитку.

Виділення рівнів розвитку мотивації у майбутніх тренерів-викладачів необхідне для того, щоб педагогічно обґрунтувати і диференціювати процес формування логістичної компетентності.

Другу групу умов склали ситуативні умови, саме у цих умовах повинне проходити формування логістичної компетентності. До цієї групи можна віднести: методичне та інформаційне забезпечення (як викладачів, так і здобувачів вищої освіти) у процесі формування логістичної компетентності; міждисциплінарну організацію процесу формування логістичної компетентності; організацію квазіпрофесійної діяльності здобувачів вищої освіти при використанні активних методів і нетрадиційних технологій навчання.

Наступними ситуативними умовами, що впливають на процес формування логістичної компетентності є міждисциплінарна організація освітнього процесу та квазіпрофесійної діяльності здобувачів вищої освіти при використанні активних методів і нетрадиційних технологій навчання.

До третьої групи умов (умови-вимоги) віднесли: визначення рівнів сформованості логістичних компетенцій; розробку діагностичного інструментарію і засобів оцінювання рівня сформованості логістичних компетенцій; організацію попереднього, поточного, етапного і підсумкового контролю рівня сформованості логістичних компетенцій. Дані умови-вимоги передбачають побудову обґрунтованої і узагальненої системи педагогічного контролю за процесом формування логістичної компетентності. Ця система забезпечить існування зворотного зв'язку і, насамперед, отримання інформації про проблеми, що виникають у здобувачів та ступінь вирішення навчальних завдань. Наявність зворотного зв'язку дає можливість викладачу регулювати організацію процесу формування логістичної компетентності вносити корективи у методи та технології навчання, відповідно до конкретної ситуації.

Оцінка сформованості логістичної компетентності і/або її компонентів здійснюється під час вивчення дисциплін, які заявлені у формуванні логістичної компетентності. А саме: «Вступ до спеціальності і техніка безпеки», «Теорія і методика фізичного виховання», «Загальна психологія та психологія спорту», «Педагогіка та педагогіка спорту», «Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту», «Економіка спорту і фізичної культури», «Правові аспекти фізичної культури і спорту», «Основи менеджменту та маркетингу в спорті», «Управління та логістика в спорті», «Педагогічна практика в закладах середньої освіти», «Виробнича практика (за профілем майбутньої роботи)» [5].

Висновки. Отже, освітнім закладам, які здійснюють підготовку фахівців зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» можна рекомендувати: 1) При розробці навчальних планів та освітньо-професійних програм у змісті професійних (фахових) компетенцій рекомендується передбачити обґрунтовані у статті логістичні компетенції (ЛК-1-7); 2) Для того, щоб процес формування логістичної компетентності був більш цілеспрямованим і була можливість вносити необхідні педагогічні корективи, необхідно здійснювати оцінку сформованості логістичної компетентності у здобувачів вищої освіти наприкінці кожного курсу навчання; 3) Для формування і оцінювання сформованості логістичної компетентності і/або її компонентів доцільно використовувати систему комплексних міжпредметних завдань, кейсів, педагогічних ситуацій, тестів, ділових і рольових ігор, методик з психодіагностики; 4) Під час проведення здобувачами вищої освіти педагогічних практик необхідно підготувати завдання, які сприятимуть прояву логістичної компетентності (актуалізувати її значення); 5) Протягом всього періоду навчання у закладі вищої освіти необхідно підтримувати зв'язок з роботодавцями: залучати їх до пошуку найбільш ефективних засобів і методів формування

логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів з легкої атлетики і процесу оцінювання їх сформованості (під час проходження практик і держаної атестації), проводити круглі столи, науково-практичні та методичні конференції.

Список використаних джерел

1. Кислий В. М., Біловодська О. А. Логістика: теорія і практика: навчальний посібник. Київ: Центр уч. л-ри, 2010. 360 с.
2. Маркетинг і логістика у становленні цифрової економіки України: монографія / за наук. ред. Є. В. Крикавського, О. В. Дейнеги. Львів-Рівне: О. Зень, 2022. 310 с.
3. Маркетинг: навч. посібник. Вид. 2-ге / О. Гладунов та ін. Рівне: Волинські береги, 2013. 336 с.
4. Robul Yu., Deineha O., Prokopenko M., Novikova N., Lukianykhina O., Baistriuchenko N. Cyber sales as the latest tool for optimizing an enterprise strategy. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SCIENTIFIC & TECHNOLOGY RESEARCH*. V. 9, ISSUE 02. 2020. PP. 5264-5268.
5. Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, кваліфікація: бакалавр фізичної культури і спорту, тренер-викладач з виду спорту. Рівне: РДГУ. 2020. 20 с.
6. Освітні технології: навч.-метод. посібник / за заг. ред. О. М. Пехоти. Київ, 2002. 255 с.
7. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків: ХНПУ, 2018. 457 с.
8. Терещенко Т. С. Теоретичні аспекти формування організаційної компетентності майбутніх фахівців. *Науковий вісник університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка. Психологія. Філософія*. 2016. Вип. 253. С. 285-289.

References

1. Kyslyi, V. M., Bilovodska, O. A. (2010). Logistyka: teoriya i praktyka [Logistics: theory and practice]. Navchalnyi posibnyk. Kyiv, Tsentri uchbovoyi literatury, Ukraine. 360.
2. Krykavskiyi, YE. V., Deynega, O. V. (2022). Marketyng i logistyka u vstanovlenni tsyvrovoyi ekonomiky [Marketing and logistics in establishing a digital economy]. Monografiya. Rivne, Zenj, Ukraine. 310.
3. Gladynov, O., Deynega, I., Deynega, O., Krykavskiyi, YE., Mykytyn, T., Pochtovyuk, O. (2013). Marketyng [Marketing]. Navchalnyi posibnyk. Rivne, Volynsji oberegy, Ukraine. 336.
4. Robul, Yu., Deineha, O., Prokopenko, M., Novikova, N., Lukianykhina, O., Baistriuchenko N. (2020). Cyber sales as the latest tool for optimizing an enterprise strategy. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SCIENTIFIC & TECHNOLOGY RESEARCH*. V. 9, ISSUE 02, 5264-5268.
5. Fyzychna kylvtura i sport [Physical culture and sports]. Osvitnyo-profesiyna programa pershogo (bakalavrsjkogo) rivnya vyshchoyi osvity. (2020). Rivne, RDGU, Ukraine. 20.
6. Pyekhota, O. M. (2002). Osvitni tekhnologiyi [Educational technologies]. Navchalno-metodychnyi posibnyk. Kyiv, Ukraine. 255.
7. Prokopenko, I. F. (2018). Pedagogichni tekhnologiyi v pidgotovtsi vchyteliv [Pedagogical technologies in teacher training]. Navchalnyi posibnyk. Kharkiv, KhNPU, Ukraine. 457.
8. Tereshchenko, T. S. (2016). Teoretychni aspekty formuvannya organizatsiyanoi kompetentnosti maybutnikh fakhivtsiv [Theoretical aspects of the formation of organizational competence of future specialists]. *Naukovyi visnyk universytetu bioreresursiv i pryrodokorystuvannya Ukrainy. Seriya "Pedagogika. Psykhologiya. Filisifiya"*, 253, 285-289.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).21

УДК 796. 035: 796.332] – 057.874

Гордієнко О.І.

старший викладач кафедри спортивних дисциплін і туризму
Університету Григорія Сковороди, м. Переяслав

ORCID: 0000-0001-7703-5859

ФУТБОЛ ЯК ЗАСІБ ЗАЛУЧЕННЯ ШКОЛЯРІВ ДО ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розглянуто особливості залучення школярів до оздоровчо-рекреаційної діяльності з використанням засобів футболу, оскільки цей вид спорту широко використовується в різних ланках системи фізичного виховання. **Мета.** Визначення принципів, залучення школярів до оздоровчо-рекреаційної діяльності з використанням засобів футболу. **Методи.** Аналіз науково-методичної літератури, спостереження, порівняння. **Результати.** Колективний характер футбольної діяльності виховує почуття дружби та взаємодопомоги, розвиває такі моральні якості, як почуття відповідальності, поваги до партнерів і суперників, дисциплінованість, активність. Кожен футболіст може проявити свої особисті якості: самостійність, ініціативу, творчість. Разом з тим, гра вимагає підпорядкування особистих прагнень інтересам колективу. Систематичні заняття футболу у різних кліматичних і метеорологічних умовах сприяють фізичному загартуванню, підвищують опірність захворюванням і підсилюють адаптаційні